

تبصره‌ها در برنامه دوم

■ لایحه برنامه دوم و تبصره‌های پیشنهادی کمیسیون‌ها

شوریه‌گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مداخل

امروز به درستی می‌توان ادعا نمود که تبصره‌های لایحه برنامه دوم در واقع به مثابه مهم‌ترین ابزارها برای تحقق اهداف و سیاست‌هایی است که در برنامه دوم مورد تصویب قرار گرفته است.

به نظر می‌رسد مجلس چهارم دقیقاً با چنین تلقی‌ای از نقش ماده واحده و تبصره‌های لایحه برنامه دوم به آن پرداخته و نسبت به نحوه تدوین و تصویب آنها توجه خاص نشان داده است.

کمیسیون تلفیق به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی، عهده‌دار تنظیم اصول و مفاد برنامه توسعه و ایجاد و هماهنگی بین کمیسیون‌های تخصصی مجلس گردیده تا تدوین و تصویب برنامه دوم، اصولی‌تر انجام شده و در عمل به کاستی‌ها و نقایص برنامه اول مواجه نگردد.

کمیسیون‌های تخصصی مجلس طی مدتی که صرف بررسی لایحه برنامه دوم نمودند، برخی تبصره‌ها را اصلاح نموده، به برخی دیگر الحاقاتی افزودند و نهایتاً برای تکمیل کار، تبصره‌های مستقلی را پیشنهاد کردند.

مجلس و پژوهش‌ش نظر به اهمیت نقشی که تبصره‌های برنامه در تحقق جهت‌گیری سیاست‌های مصوب در بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خواهد داشت، نسبت به درج متن تبصره‌های مستقل پیشنهادی کمیسیون‌ها اقدام نموده است. امید است مورد بهره‌برداری پژوهشگران ارجمند واقع گردد.

متن کامل پیشنهادات مستقل کمیسیونهای تخصصی
مجلس در زمینه تبصره‌های لایحه برنامه دوم

■ لایحه برنامه دوم و تبصره‌های پیشنهادی کمیسیون‌ها

کمیسیون اصلی^۱ و گاه علوم انسانی^۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی سیستم امور مالی و حسابداری را طوری طراحی نماید تا بتواند جوابگوی کلیه استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی باشد.

تکمیل پروژه‌ها با عوارض منطقه‌ای
۲- دستگاههای اجرایی محلی میتوانند نسبت به تکمیل یا اجرای پروژه‌ها و

تغییر نظام بودجه‌نویسی
۱- به منظور امکان تعیین بهای تمام شده کلیه فعالیتها، طرحها و پروژه‌ها، سازمان برنامه و بودجه موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا در پایان برنامه، نظام بودجه‌نویسی از برنامه‌ای به عملیاتی تبدیل گردد همچنین

تبصره‌های برنامه‌های

در مناقصه‌های بین‌المللی شرکت کرده و با پیشنهاد ریالی و ارزی برنده میشوند بمیزان ارز پیشنهادی به نرخ شناور گشایش اعتبار نماید.

تأسیسات نیروی برق

مشارکت نیروهای مسلح در بازسازی

۱- در اجرای اصل یکصد و چهل و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بمنظور استفاده از تخصصها و تواناییهای نیروهای مسلح و وزارت دفاع و پشتیبانی، نیروهای مسلح در بازسازی کشور به واحدهای اجرایی فوق، اجازه داده میشود با توجه به تخصصها و تواناییها و ظرفیت نیروهای تحت نظر خود، برای اجرای طرحها و پروژه‌های عمرانی با دستگاههای اجرایی، قرارداد پیمانکاری منعقد نمایند. کلیه وجوه دریافتی از بابت قراردادهای مذکور به حساب درآمد عمومی کشور واریز و معادل آن از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور میگردد، تخصیص یافته تلقی و از طرف خزانه در اختیار نیروی مربوطه یا وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح قرار خواهد گرفت تا در جهت تقویت نیروی مربوط و جایگزینی استهلاک ماشین‌آلات هزینه گردد. آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای

طرحهای عمرانی مناطق مربوطه با استفاده از درآمدهای اختصاصی حاصله از عوارض‌های منطقه‌ای که حسب مورد با توجه به زمینه‌ها و توانهای محلی توسط شوراهای اداری شهرستانهای مربوطه پیشنهاد و به تصویب کمیته‌های برنامه‌ریزی استانهای ذیربط خواهد رسید اقدام نمایند. آیین‌نامه اجرایی مورد نیاز این تبصره توسط وزارتخانه‌های کشور و اقتصاد و دارایی با همکاری سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

امنیت سرمایه‌گذاری

۳- بمنظور تقویت امنیت سرمایه‌گذاری، نرخ ارز در زمان گشایش اعتبار صددرصد به نرخ شناور محاسبه و توسط بانک گشایش‌کننده تماماً دریافت و نرخ ارز در زمان تمدیدات و تغییرات ذینفع و اصلاحات احتمالی برای سرمایه‌گذاری صنعتی و تولیدی در طول برنامه ثابت می‌باشد.

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است بفتح و بنام شرکتهای تولیدی داخلی جهت خرید دانش فنی و تکنولوژی و تجهیزات تکمیلی خط تولید گشایش اعتبار نماید مشروط بر اینکه صرفه‌جویی ارزی خرید خارجی فوق بیشتر از مصرف ارز باشد.

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است به فتح و نام شرکتهای داخلی که

مسلح جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

فروش پادگانهای داخل محدوده

۲- به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و نیروهای مسلح اجازه داده میشود پس از کسب مجوز از مقام معظم فرماندهی کل قوا نسبت به فروش عرصه و اعیان پادگانها و یا سایر اماکن که در تملک یا تصرف قانونی آنها بوده (پس از تثبیت مالکیت) و به دلیل قرار گرفتن در محدوده خدمات شهری، جایگزینی آنها ضروری تشخیص داده میشود به قیمت روز اقدام نمایند. سازمان ملی زمین و مسکن و سازمان ثبت اسناد کشور مکلفند نسبت به تفکیک و صدور سند مالکیت اراضی اقدام نمایند و تنها پنج درصد از حقوق و عوارض قانونی مربوطه را دریافت نمایند.

کمیسیون موضوع ماده ۵ قانون زمین شهری و شهرداری‌ها نیز موظفند نسبت به تغییر کاربری این قبیل اراضی به کاربری مسکونی، اداری و تجاری (و آموزشی تا ۵٪) و همچنین صدور مجوز ساخت با حداقل یکصد و بیست درصد تراکم اقدام نمایند.

در این قبیل موارد تنها ده درصد حقوق و عوارض قانونی مربوطه دریافت خواهد شد و نیروهای مسلح از پرداخت بقیه حقوق و عوارض قانونی و موضوعه معاف خواهند بود.

درآمد حاصله تماماً به خزانه واریز و صددرصد مبلغ واریز شده، تخصیص یافته تلقی میگردد تا در قالب طرحهای مصوب ستاد کل نیروهای مسلح در امر ساخت پادگانها و مراکز نظامی و خانه‌های سازمانی براساس اولویت تعیین شده از طرف مقام معظم فرماندهی کل قوا هزینه شود.

تعیین قیمت پایه جهت اعلام به مزایده طبق نظر هیأت سه نفره کارشناسان رسمی منتخب ستاد کل نیروهای مسلح با رعایت سایر مقررات معاملات دولتی خواهد بود. کارشناسان مذکور موظف به تقویم قیمت براساس قیمت روز میباشند.

دو منظوره کردن صنایع نظامی

۳- در اجرای اصل ۱۴۷ قانون اساسی بمنظور استفاده بهینه از صنایع نظامی در بازسازی و توسعه اقتصادی کشور بنحویکه نیازهای بنیه دفاعی براساس برنامه‌های مصوب تأمین شود و در زمان اضطرار امکان استفاده کامل از این صنایع برای تولیدات نظامی فراهم باشد، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است در روشهای مدیریت صنایع نظامی بطوریکه امکان اعمال مدیریت اقتصادی برای دو منظوره کردن صنایع فراهم گردد و تسهیلات لازم جهت بازاریابی محصولات در داخل و خارج کشور ایجاد شود تجدید نظر نماید.

حفظ ارزشهای انقلابی در واگذاری سهام کارخانجات

۴- بمنظور تقویت و ترجیح ارزشهای

تجرب‌های برنامه‌دویم

به تقویت بنیه مالی و ساختار تعاونی مصرف نیروهای مسلح (اتکا) اقدام و اعتبارات خاص آن را در بودجه سالانه نیروهای مسلح منظور نمایند.

۶- دولت موظف است در جهت حمایت و پشتیبانی از بسیجیان و ایثارگران و هماهنگی‌های مربوط نسبت به ایجاد شورای عالی و تشکیلات مربوطه با هماهنگی مراجع ذیربط اقدام نماید.

۷- دولت موظف است در طول برنامه صنایع الکترونیک (الکترونیکی، مخابراتی، اتوماسیون و آپتیک) موجود در بخشهای مختلف را جهت تأمین منافع ملی و تأمین نیازمندیهای الکترونیکی نظامی و غیر نظامی از طریق سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری متمرکز و هماهنگ سازماندهی و تقویت نماید.

بطوری که تا پایان برنامه، کشور قادر به تأمین عمده نیازهای الکترونیکی از داخل کشور باشد. آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه‌های صنایع، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و پست و تلگراف و تلفن تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تأدیه بدهی دولت به خانواده شهدا

۸- بمنظور تأدیه بدهی دولت به آن دسته از خانواده‌های محترم شهدا که تاکنون هدیه ایثار (بمیزان ۲ میلیون ریال موضوع مصوبه ۱۳۵۸/۹/۱۰ شورای انقلاب اسلامی)

انقلابی در عرضه کردن منابع مالی و امکانات دولتی، کلیه وزارتخانه‌ها، موسسات، سازمانها و شرکتهای دولتی وابسته به دولت، بانکها، شهرداریها و کلیه موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، موظفند در اجرای سیاست خصوصی سازی به هنگام واگذاری سهام شرکتهای کارخانجات، ماشین آلات، امکانات و تجهیزات به مردم، حداقل ۳۰٪ سهام را به:

الف) کسانی که این منابع در راه توسعه کشور و رشد آرمانهای انقلاب اسلامی بکار میرند.

ب) کسانی که در راه تحکیم انقلاب و نظام اسلامی تلاش بزرگی کرده‌اند، از قبیل ایثارگران، رزمندگان و بسیجیان و جهادگران واگذار نمایند.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه‌های صنعتی جهاد سازندگی، تعاون و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تأمین نیازهای مصرفی پرسنل نیروهای مسلح

۵- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است در جهت تحقق اوامر مقام معظم فرماندهی کل قوا نسبت به تأمین نیازهای مصرفی پرسنل نیروهای مسلح در جهت تقلیل هزینه‌های معیشتی آنان نسبت

را دریافت ننموده‌اند، دولت مکلف است:

الف - در صورت تمایل خانواده معظم شهدا معادل مبلغ مذکور از سهام شرکتها و کارخانجات دولتی که در معرض فروش قرار می‌گیرند، به آنها واگذار گردد.

ب - در صورت عدم تمایل خانواده‌های محترم شهدا به خرید سهام بدهی دولت از محل فروش سهام کارخانجات دولتی و یا سایر منابع در طول برنامه دوم پنجساله پرداخت گردد.

۹- دولت مکلف است طی برنامه پنجساله دوم وضعیت اماکن دولتی در اختیار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را از طریق واگذاری یا تأمین اعتبار خرید، روشن نماید.

کمیسیون پژوهش و امور داخلی

تهیه طرح جامع تقسیمات کشوری

۱- به منظور برقراری نظام مطلوب تقسیمات کشوری و تثبیت منطقی و پایدار آن و توزیع منطقی جمعیت در کشور بگونه‌ای که هماهنگی لازم با کلیه فعالیت‌های توسعه در مناطق داشته باشد و تنظیم ترکیب جمعیت، دولت مکلف است طرح جامع تقسیمات کشوری را تهیه و اجراء نماید.

۲- به منظور ایجاد نظم عمومی و وجدان کاری و اعمال روشهای غیرمستقیم جهت اقدام و رعایت قانون و نظم اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرائم، دولت مکلف است طرح آموزش همگانی مردم را

تهیه و اجراء نماید.

افزایش توان امنیتی کشور

۳- به منظور بالا بردن توان امنیتی کشور، شناسایی و خنثی سازی تهدیدات داخلی و خارجی، صیانت از اجرای برنامه پنجساله دوم و جهت انجام ماموریت‌های محوله، لازم است وزارت اطلاعات:

الف - حراست‌های پرسنلی و فنی را ایجاد و تقویت نماید.

ب - جهت جلوگیری از دست‌یابی دشمنان به اسناد و مدارک و تواناییهای کشور اقدامات خود را تشدید نماید.

ج - متناسب با ابعاد ماموریت‌های محوله تشکیلات خود را سازماندهی و یا گسترش دهد.

د - اقدامات لازم جهت سالم سازی فضای سیاسی جامعه و پیشگیری از وقوع جرائم امنیتی را انجام دهد.

ه - سازمانها و دستگاههای داخل و خارج از کشور موظفند پوششهای لازم را برای پرسنل اطلاعات تأمین نمایند.

و - هزینه‌های پرسنل شاغل در خارج از کشور را طبق ضوابط دستگاه پوشش دهنده و در ردیف بودجه آن دستگاه منظور و توسط همان دستگاه هزینه گردد.

کمیسیون پژوهش و پژوهش‌های

سیاستگذاری در پذیرش دانشجوی

۱- دولت موظف است در پذیرش

تأسیس دانشگاه شبانه

۵- دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی می‌توانند در رشته‌های مورد نیاز در طول اجرای برنامه دوره‌های شبانه و دوره‌های خاص تأسیس و هزینه‌های سرانه شبانه را با تأیید وزارتین بهداشت درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و آموزش عالی حسب مورد از داوطلبان به تحصیل وصول و وجوه حاصله را به خزانه‌داری کل واریز نمایند و معادل آن را از محل ردیفی که به همین منظور در بودجه سالیانه منظور می‌گردد دریافت و صرف هزینه‌های مربوط به دانشگاه نمایند.

۶- دولت موظف است از محل منابع بودجه عمومی نسبت به تکمیل تاسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی شبکه‌های بهداشتی درمانی کشور به ترتیب اولویت خانه‌های بهداشت، مراکز بهداشتی درمانی روستایی پایگاههای بهداشتی و مراکز بهداشتی درمانی شهری اقدام نماید به نحوی که توسعه کمی شبکه‌های مذکور تا پایان برنامه دوم توسعه کلی کشور کامل و زمسینه‌های فیزیکی، تجهیزاتی و توسعه تشکیلاتی انجام و توسعه کیفی شبکه‌های بهداشتی درمانی کشور فراهم شده باشد.

تأمین مسکن اعضای هیأت علمی دانشگاهها

۷- دولت مکلف است تسهیلات لازم از قبیل زمین، ساختمان، وام و مصالح

تعداد دانشجوی و رشته‌های دانشگاههای دولتی و غیردولتی به نحوی سیاست‌گذاری کند که متناسب با نیازهای کمی و کیفی جامعه و بازار کار باشد.

معافیت مالیاتی سازمان تأمین اجتماعی
۲- درآمدهای حاصل از فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاریهای سازمان تأمین اجتماعی که صرف انجام خدمات درمانی و یا احداث، تعمیر، تجهیز و تکمیل مراکز درمانی متعلق به بیمه شدگان میگردد شمول معافیت مالیاتی خواهد بود.

۳- دولت مکلف است ۳ درصد سهم دولت موضوع ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی و مصرف و مشاغل آزاد را همه ساله در بودجه پیش‌بینی و به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.

پرداخت وام برای تأسیس داروخانه

۴- بمنظور تأمین داروهای مورد نیاز مناطق روستایی و بخشهای محروم کشور و ترغیب دارو سازان جوان در جهت تأسیس داروخانه در مناطق مذکور بانکهای کشور موظفند مبلغ ده میلیارد ریال بعنوان قرض الحسنه و با بازپرداخت ده ساله به این امر تخصیص داده و به ازای هر مورد تا حداکثر ده میلیون ریال با تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به مستقاضیان معرفی شده مزبور پرداخت نمایند.

ساختمانی را برای آن دسته از اعضای هیأت علمی که فاقد مسکن می‌باشند و تعهد خدمت در دانشگاههای دولتی بسپارند به‌گونه‌ای فراهم نماید که تا پایان برنامه پنجساله دارای مسکن شوند.

این‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مسکن و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

کمیسیون بنیاد ستاد کشاورزی

گسترش رابطه با کشورهای همسایه اسلامی

وزارت امور خارجه مکلف است در جهت تأمین و حفظ منافع ملی و امنیت کشور، روابط حسن همجواری و دوستی را با کشورهای همسایه و اسلامی گسترش داده تسهیلات لازم را به منظور توسعه روابط سیاسی، فرهنگی و فعالیتهای اقتصادی (به‌ویژه بخش خصوصی) جمهوری اسلامی ایران و دیگر کشورهای جهان بجز کشورهای معاند فراهم سازد.

کمیسیون صنعت، بازرگانی و امور

نظارت بر فعالیت نهادها و بنیادها

۱- با توجه، به اصل نظارت مجلس شورای اسلامی بر کلیه امور جاری کشور

جهت تحقق نظارت مجلس شورای اسلامی بر نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی (بنیاد جانپازان- بنیاد شهید- بنیاد ۱۵ خرداد- کمیته امداد و ...) کمیته‌ای مرکب از ۷ نفر نماینده بترتیب زیر تشکیل میشود.

۱= به انتخاب کمیسیون صنایع و معادن
یکنفر

۲= به انتخاب کمیسیون کشاورزی
یکنفر

۳= به انتخاب کمیسیون بازرگانی یکنفر

۴= به انتخاب کمیسیون برنامه و بودجه
یکنفر

۵= به انتخاب کمیسیون اصل ۹۰ یکنفر

۶= به انتخاب کمیسیون نهادها یکنفر

۷= به انتخاب کمیسیون اقتصاد و دارایی
یکنفر

این کمیسیون حق نظارت بر کلیه امور جاری نهادها و بنیادهای فوق‌الذکر را داشته و موظفند هر شش ماه حداقل یک گزارش تقدیم مقام معظم رهبری و مجلس شورای اسلامی نمایند کلیه نهادها و بنیادهای فوق‌الذکر موظفند کلیه اطلاعات مورد نیاز را در اختیار این کمیته قرار دهند.

محوریت بخش کشاورزی حفظ شود

۲- محور برنامه پنجساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور بخش آب و کشاورزی (تأمین و استفاده بهینه و حفاظت از منابع آب، خاک، زراعت، منابع طبیعی، دام و طیور و آبزیان، صنایع تبدیلی کشاورزی و ...) بوده، دولت مکلف است:

تخصیص‌های برنامه دوم

مورد نیاز عشایر در طول برنامه دوم به نحوی سرمایه‌گذاری کند که عشایر کشور نیز قادر باشند گاز مایع و نفت را در شعاع حداکثر ۵ کیلومتر از محل زندگی خود با قیمت‌های رسمی کشور تهیه نمایند.

ب - بمنظور رعایت تعیین تکلیف اراضی منابع ملی و مستثنیات مردم دولت موظف است بگونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که تا پایان برنامه دوم توسعه نسبت به تشخیص اراضی فوق و تثبیت مالکیت دولت اقدام نماید.

ج - بمنظور رعایت مسایل زیست محیطی و حفظ منابع طبیعی تجدید شونده دولت مکلف است بهره‌برداران از منابع ملی را موظف نماید تا نسبت به بازسازی منابع ملی تخریب شده اقدام نمایند.

د - حفاظت و احیاء جنگلهای شمال در خصوص طرح ساماندهی خروج دام از جنگلها و تجمیع جنگل نشینان بگونه‌ای عمل نماید که در برنامه دوم نسبت به سازماندهی ۲۵ هزار خانوار ساکن در روستاهای کمتر از ۲۰ خانوار ساکنین جنگل اقدام نماید.

ه - جهت ترغیب سرمایه‌گذاری مردم در مراتع، دولت مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا موانع موجود در نقل و انتقال، بهره‌برداری از مراتعی که طرحهای مرتع‌داری در آنها اجرا گردیده است را مرتفع نماید.

الف - در اعمال سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مقرر شده در برنامه و تخصیص اعتبار به سایر بخش‌های برنامه ۵ سال دوم بنحوی برنامه‌ریزی و عمل نماید که محوریت بخش کشاورزی در برنامه حفظ گردد.

ب - در اعمال سیاست و خط‌مشی‌های مقرر شده در برنامه و تخصیص اعتبار به بخش کشاورزی بنحوی برنامه‌ریزی و عمل نماید که در سال پایانی برنامه ۵ سال دوم، کشور از نظر تأمین مواد غذایی و فرآورده‌های دامی مورد نیاز حتی‌الامکان خودکفا گردد.

آیین‌نامه‌ها و دستور العمل‌های اجرایی مورد نیاز تحقق مفاد این تبصره توسط وزارت‌خانه‌های کشاورزی، جهاد سازندگی، نیرو و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب شورای اقتصاد خواهد رسید.

آیین‌نامه‌ها و دستور العمل‌های اجرایی

بهره‌برداری اصولی از منابع طبیعی

- به منظور حفظ احیاء، توسعه و بهره‌برداری اصولی از منابع طبیعی دولت مکلف است اقدامات ذیل را بعمل آورد:

الف - بمنظور جلوگیری از تخریب جنگلها و مراتع و حفاظت از منابع آب و خاک کشور، در زمینه تأمین سوخت

تشکیل شورای عالی مقابله با تهاجم فرهنگی

۱- به منظور مقابله با تهاجم فرهنگی، کمیته تخصصی اعتبار مکلف است یک درصد از سرجمع درآمد عمومی برنامه پنجساله دوم کشور (سالهای ۱۳۷۴ الی ۱۳۷۸) به استثناء فصول آموزش و پرورش عمومی، آموزش عالی و تحقیقات، بهداشت، درمان، تغذیه و دفاع را کسر و در ردیف نهاد ریاست جمهوری قرار دهد تا زیر نظر شورایی عالی که به ریاست رئیس جمهور و با عضویت وزرای آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و روسای سازمانهای صدا و سیما، تربیت بدنی و تبلیغات اسلامی تشکیل می‌شود، مشخصات جهت اجرای طرحهای مناسب مقابله با تهاجم فرهنگی هزینه نماید.

۲- تعرفه‌های مربوط به هزینه‌های سوخت، آب، برق، تلفن مربوط به اماکن و تاسیسات ورزشی (اعم از دولتی و غیردولتی) به ماخذ مراکز آموزشی و تحقیقاتی محاسبه و تعیین شود.

۳- بانکها در سراسر کشور موظفند به درخواست سازمان تربیت بدنی برای ایجاد و تکمیل ورزشگاهها، هتل‌های ورزشی، ایجاد مراکز ورزشی کوهستانی و طبیعی با کسب مجوز از بانک مرکزی با سازمان مزبور به صورت‌های ممکن مشارکت

نمایند. (آئین‌نامه نحوه مشارکت‌های مذکور به تصویب هیات وزیران می‌رسد).

۴- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی با کاربری ورزشی را در سراسر کشور با تقدیم دولت تملک نموده و رایگان به سازمان تربیت بدنی واگذار نماید.

۵- شهرداری‌ها در سراسر کشور موظفند حداقل ۳٪ از درآمد خود را در جهت ایجاد، تکمیل و راه‌اندازی تاسیسات ورزشی سازمان تربیت بدنی مصرف کنند.

۶- سازمان هواپیمائی کشوری موظف است برای شرکت ورزشکاران ایرانی در مسابقات بین‌المللی با معرفی سازمان تربیت بدنی در نرخهای بلیط هواپیما ۵۰٪ تخفیف منظور کند.

۷- به منظور بهره‌برداری حداکثر از ظرفیت فضاهای ورزشی موجود، کلیه سازمانهای دولتی، بانکها، کارخانجات، شهرداریها موظفند برنامه استفاده کارکنان از امکانات خود را به سازمان تربیت بدنی ارائه دهند و سازمان مذکور می‌تواند برای ظرفیت خالی آنها برنامه ریزی نموده و با رعایت نکات تربیتی و اخلاقی دراختیار سایر ورزشکاران قرار دهد. نظارت بر برنامه فضاهای ورزشی دستگاههای فوق‌الذکر با سازمان تربیت بدنی است.

۸- کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی، نهادها، بانکها و کارخانجات دولتی موظفند فضا و امکانات ورزشی متناسب با نیاز کارکنان خود را تامین نمایند.

۹- به منظور برنامه‌ریزی سیاستهای تامین و تربیت نیروی انسانی و هماهنگی

تخصیص منابع برای برنامه‌های آموزشی

۳- تدوین و تصویب طرح جامع نظام اطلاعاتی نیروی انسانی کشور.
۴- ارزیابی وضعیت نیروهای کار و بازار اشتغال در برنامه کوتاه مدت و میان مدت و درازمدت و اتخاذ سیاستهای مناسب برای هماهنگی بازار کار و آموزش های رسمی و غیررسمی در کشور.
۵- تعیین خط‌مشی ها و سیاستهای مربوط به استفاده بهینه از کلیه امکانات کشور برای نیل به اهداف تعیین شده توسط شورا.

تاسیس موسسه اعتباری و صندوق ذخیره فرهنگیان

۱۱- به منظور توجه به تربیت نیروی انسانی لایق و کارآمد و افزایش جاذبه و شان اجتماعی برای شغل معلمی و گرایش نیروهای مستعد به این شغل از طریق ایجاد تسهیلات مالی، بسه وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود:

الف - موسسه اعتباری فرهنگیان

ب صندوق ذخیره فرهنگیان

را زیر هیات امنا تاسیس کند. برای تشکیل سرمایه اولیه موسسه اعتباری، دولت موظف است در طول برنامه، هر سال معادل قیمت سهام خریداری شده توسط فرهنگیان حداقل مبلغ یکصد میلیارد ریال به موسسه مزبور کمک و موسسه آنها به عنوان سرمایه خود منظور نماید. صندوق ذخیره فرهنگیان معادل مبالغی که فرهنگیان

برنامه‌های اجرایی و متعادل ساختن توزیع منابع بین بخشها و دستگاههای دولتی و تعیین سیاستهای مناسب برای توسعه منابع انسانی کشور، شورای عالی توسعه منابع انسانی، با ترکیب زیر و به ریاست رئیس جمهور تشکیل میگردد.

۱- وزیر آموزش و پرورش

۲- وزیر فرهنگ و آموزش عالی

۳- وزیر بهداشت، درمان و آموزش

پزشکی

۴- وزیر کار و امور اجتماعی

۵- یکی از وزرای بخش صنعت و

کشاورزی به انتخاب هیات وزیران

۶- رئیس سازمان برنامه و بودجه

۷- دبیر کل سازمان امور اداری و

استخدامی

۸- رئیس سازمان صدا و سیما

۹- رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

سه نفر متخصص به پیشنهاد وزرای

آموزش و پرورش، فرهنگ و آموزش عالی

و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دبیر شورا توسط رئیس جمهور تعیین و

دبیرخانه شورای عالی در ریاست جمهوری

مستقر می شود.

وظایف شورای مذکور به شرح ذیل

می باشد:

۱- تصویب برنامه جامع برای تقویت

منابع انسانی کشور.

۲- افزایش بهره‌وری منابع انسانی و

فراهم آوردن شرایط کیفی نیروی انسانی

قوانین بودجه سالیانه پیش‌بینی می‌شود، دریافت و به مصارف پیش‌بینی شده در قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش برساند.

دریافت هزینه برای تکرار پایه و واحد آموزشی

۱۴- به منظور ارتقاء کیفی آموزش و پرورش و استفاده بهینه از ظرفیتهای آموزش و پرورش کشور و ترغیب دانش‌آموزان به تحصیل بهتر در مدت کوتاه‌تر و کاهش افت تحصیلی به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود که هزینه‌های ناشی از تکرار پایه و واحد، کلاسهای جبرانی، شبانه و بزرگسالان را در مناطق شهری از اولیاء دانش‌آموزان اخذ تا به حساب خزانه‌داری کل منظور شود. معادل ۱۰۰٪ وجوه واریزی را در ردیف خاصی که بدین منظور در قوانین بودجه سالیانه منظور می‌شود جهت هزینه‌های برگزاری فعالیتهای مذکور به مصرف برساند. موارد تخفیف و بخشودگی مطابق دستورالعملی که وزارت آموزش و پرورش صادر می‌کند خواهد بود.

۱۵- دولت مکلف است برای ارتقاء و تعمیم آموزش و پرورش، گسترش آموزش و تربیت بدنی دختران و نیز آموزشهای فنی و حرفه‌ای رسمی، عوارض سالیانه خاصی تحت عنوان عوارض آموزشی به شرح زیر وضع و درآمد حاصله را در اختیار آموزش و پرورش قرار دهد.

۱- یک در هزار ارزش امسلاک و

به صندوق واریزی می‌کنند که حداکثر تا ۱۰٪ حقوق و مزایای آنان خواهد بود، از محل اعتباراتی که هر سال به همین منظور در بودجه منظور می‌شود هنگام بازنشستگی، فوت، از کار افتادگی، بازخرید، همراه با اصل سپرده به آنان پرداخت خواهد کرد. ضوابط مربوط به ترکیب و تشکیل هیات امانت موسسه به تصویب هیات دولت می‌رسد و دستورالعملهای لازم توسط وزارت آموزش و پرورش تدوین و ابلاغ میگردد.

۱۲- وزارت آموزش و پرورش موظف است شرح اجزاء هزینه‌های جاری آموزشی و پرورشی را براساس سیاستها، منابع و امکانات مندرج در لایحه برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و براساس بودجه هر سال آن وزارت، به تفکیک دوره‌های مختلف تحصیلی و برای نقاط مختلف کشور با تایید سازمان برنامه و بودجه تهیه و تنظیم نماید و هزینه‌های آموزشی مازاد بر آن را با اولویت بخشیدن به تخصیص منابع دولتی به مناطق محروم و روستاها، دریافت نماید.

آئین‌نامه اجرائی این تبصره و موارد استثنای پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

۱۳- وزارت آموزش و پرورش می‌تواند کلیه درآمدهای پیش‌بینی شده در قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش استانها، شهرستانها و مناطق کشور را در محل‌هایی که شورا در آنها تشکیل نمی‌شود اخذ و به حساب خزانه واریز و صد درصد وجوه واریزی را از محل ردیفی که در

تجربہ‌های برنامه‌آموز

وزارت آموزش و پرورش تعیین می‌شود و بیش از ۵۰٪ ظرفیت آموزشی آنها نخواهد بود، به پذیرش دانش آموز در دوره‌های کار دانش اختصاص دهند.

۱۸ - دولت مکلف است کلیه مصوبات قانونی در زمینه افزایش یا برقراری فوق‌العاده‌ها و مزایای خاص فرهنگیان را با اختصاص اعتبار لازم، از ابتدای سال ۷۴ به طور کامل اجرا نماید.

۱۹ - وزارتخانه‌های نیرو، نفت و پست و تلگراف و تلفن موظفند انشعاب آب، برق، تلفن (یک خط) و گاز واحدهای تابعه وزارت آموزش و پرورش را در طول برنامه دوم بدون دریافت هرگونه هزینه و حق امتیاز برقرار نموده هزینه‌های ناشی از آن را به سایر متقاضیان سرشکن و دریافت نمایند.

۲۰ - دولت موظف است اعتبارات جاری مورد نیاز وزارت آموزش و پرورش در برنامه دوم توسعه را حداقل با حفظ میانگین نسبت بودجه جاری آموزش و پرورش به بودجه جاری، دولت در برنامه اول (طبق عملکرد بودجه) تامین نماید.

۲۱ - وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور تامین نیروی انسانی ناشی از توسعه دانش آموز در طول برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی همه ساله براساس شاخصهای آموزشی نیروی انسانی مورد نیاز را محاسبه و به تصویب هیات وزیران برساند.

مستغلات

۲ - یک در هزار ارزش کلیه وسایل نقلیه درآمد حاصل از اجرای این تبصره به خزانه داری کل واریز می‌شود و معادل ۱۰۰٪ وجوه واریزی در ردیف خاصی در قانون بودجه پیش‌بینی و در اختیار آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.

اختصاص ۵ در هزار فروش برای توسعه آموزش

۱۶ - به منظور اجرا و توسعه آموزشهای فنی و حرفه‌ای و همچنین اجرای نظام جدید آموزش متوسطه، کلیه کارخانجات، شرکتها، بانکها، موسسات تولیدی و خدماتی دولتی و غیردولتی و همچنین موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نامند، موظفند پنج در هزار از درآمد ناشی از فروش خدمات و محصولات خود را به این امر اختصاص دهند که دو در هزار از درآمد فوق به وزارت کار و امور اجتماعی و سه در هزار از آن به وزارت آموزش و پرورش جهت انجام اهداف مذکور اختصاص می‌یابد.

۱۷ - موسسات آموزشی کارخانجات، دستگاههای تولیدی و خدماتی تحت پوشش دولت و نیز موسساتی که از محل اعتبارات دولت برای اجرای آموزش فنی و حرفه‌ای ایجاد خواهد شد. موظفند بخشی از ظرفیت آموزشی خود را که از سوی

اختصاص ۶٪ کل اعتبارات جاری و عمرانی بودجه سالانه به فعالیتهای فرهنگی

۱- دولت موظف است برای تحقق اهداف فرهنگی برنامه دوم جهت رشد فعالیتهای فرهنگی و مقابله با تهاجم فرهنگی دشمن، در طول برنامه، ۶٪ از کل اعتبارات جاری و عمرانی بودجه سالانه کشور را به فعالیتهای برنامه‌های بخش‌های فرهنگ ایرانگردی و جهانگردی، تربیت بدنی و صدا و سیما اختصاص دهد. توزیع این اعتبارات در بخشهای مذکور، طبق روال جاری در لوایح پیشنهادی بودجه سالانه انجام خواهد شد.

۲- سازمان صدا و سیما موظف می‌باشد در طول برنامه دوم توسعه نسبت به گسترش پوشش شبکه‌های رادیویی به میزان ۹۶٪ (درصد جغرافیایی) و پوشش شبکه‌های اول و دوم سیما به میزان متوسط ۹۵٪ (درصد جمعیتی) و پوشش شبکه اف.ام رادیویی به میزان ۹۲٪ و پوشش شبکه سوم سیما به میزان ۶۰٪ اقدام نماید.

۳- به منظور افزایش کمی و بهبود کیفی برنامه‌ها در مراکز رادیو و تلویزیونی شهرستانها و نیز توسعه و بهبود پوشش شبکه‌های رادیو تلویزیونی بخصوص در نقاط محروم، سازمان برنامه و بودجه مکلف است ردیف اعتباری خاصی را برای مراکز صدا و سیما در استانها و شهرستانها تعیین و ابلاغ و ترتیبی اتخاذ نماید تا مدیران مراکز

رادیو مراکز رادیو و تلویزیونی استانها به
اعضاء کمیته برنامه‌ریزی استانها افزوده شوند.

کمیسیون اقتصاد و بازرایی و تعاون

۱- سیستم بانکی کشور مکلف است تمام منابع سپرده‌گذاری مردم به صورت حساب قرض‌الحسنه را پس از کسر ذخائر قانونی در اختیار متقاضیان قرض‌الحسنه قرار دهند.

شورای پول و اعتبار مکلف است نسبت ذخائر قانونی برای سپرده‌های پس‌انداز قرض‌الحسنه را میزانی تعیین نماید که مجموع نسبت‌های ذخائر قانونی و احتیاطی بانکها از محل این نوع سپرده‌ها از بیست و پنج درصد حجم این نوع سپرده‌ها تجاوز ننماید.

دولت نمی‌تواند به منظور اجرای تصمیمات حمایتی خود از بخشهای اقتصادی خاص و مناطق محروم استفاده از منابع قرض‌الحسنه را به بانکها تکلیف نماید.

هزینه عملیاتی دریافت سپرده اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه و جایزه‌های پرداختی حداکثر چهار درصد توسط دریافت‌کننده تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت می‌گردد.

شورای پول و اعتبار موظف است آیین‌نامه اجرایی اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه را تنظیم و جهت تصویب به هیات وزیران ارائه نماید.

تنبیه‌های برنامه‌شده

اسناد رسمی و همچنین وکلا، کارشناسان و مترجمین رسمی دادگستری معادل ۱۰٪ وجوه و یا حق‌الوکاله و یا حق‌الزحمه دریافتی.

د - موسسات مشروحه ذیل مکلفند نسبت به الصاق و ابطال تمبر مالیاتی بر روی اسناد و مدارک مشروحه ذیل اقدام نمایند.

و - شرکتهای و سازمانهای تهیه مسکن و نگاه‌ها و مشاورین املاک و نمایشگاه و فروشگاههای اتومبیل و آژانس‌های کرایه وسائط نقلیه مکلفند حسب مورد بر روی اسناد عادی مربوط به انتقال مالکیت املاک از قبیل قولنامه و بیمه نامه مبلغ ده هزار (۱۰۰۰۰) ریال و بر روی اسناد عادی مربوط به انتقال منافع و تصرف از قبیل اجاره و رهن و تصرف مبلغ دو هزار (۲۰۰۰) ریال و بر روی قولنامه و سایر اسناد عادی مربوط به انتقال مالکیت، منافع یا تصرف (از قبیل خرید و فروش اجاره و رهن) انواع وسائط نقلیه باستثنای ماشین آلات کشاورزی مبلغ سه هزار (۳۰۰۰) ریال و بر روی صورت حسابهای حمل مسافر مبلغ یکصد (۱۰۰) ریال تمبر الصاق و ابطال نموده و یا نسخ و اوراق خاصی که مبین ارزش تعیین شده بشرح فوق باشد استفاده نمایند.

ز - عدم الصاق و ابطال تمبر و یا عدم استفاده از نسخ و اوراق خاص و یا عدم رعایت مقررات ایسن تبصره از طرف اشخاص ذیربط مشمول جرائمی بشرح زیر

دریافت مالیات مستقیم با ابطال تمبر

۲ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود در طول سالهای اجرای برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برنامه دوم به منظور تسریع در امر وصول مالیات و ساده نمودن روشهای آن مالیات اشخاص حقیقی مذکور در بندهای ۱۲، ۱۳، ۱۷، ۱۸ ماده ۹۶ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ را از طریق الصاق و ابطال تمبر یا چاپ نسخ و اوراق خاص یا طرق مقتضی دیگری صورت مقطوع دریافت نماید.

الف - از پزشکان عمومی، متخصصین پزشکی (خانواده، تغذیه، بیماریهای کودکان، روانی اعصاب، بهداشت عمومی و ...) آزمایشگاهها، رادیولوژی، فیزیوتراپی، موسسات بهداشتی و نظائر آن معادل ۵٪ حق ویزیت و حق‌الزحمه دریافتی.

ب - از پزشکان متخصص غیر جراح (کلیه رشته‌ها) و دندانپزشکان عمومی و سایر خدمات جسنی پزشکی مانند (کاردیوگرافی، سونوگرافی، تست ورزش، الکتروانسفایوگرافی، اکو، اندسکوپی و نظائر) معادل ۱۰٪ حق ویزیت یا حق‌الزحمه دریافتی.

ج - از پزشکان جراح، متخصصین بیهوشی، دندانپزشکان متخصص و جراح معادل ۱۵٪ حق ویزیت و یا حق‌الزحمه دریافتی.

ه - از صاحبان دفاتر ازدواج و طلاق،

برای اولین بار مطلب دائر می‌کنند به مدت سه سال از تاریخ دایر نمودن مطب از پرداخت مالیات معاف می‌باشد. همچنین پنجاه درصد مالیات پزشکانی که سن آنها از هفتاد سال تجاوز نماید، معاف می‌باشد.

ل - تشریفات مربوط به مطالبه و وصول و ابلاغ و حل و فصل اختلافات مالیاتی مودیان موضوع این تبصره تابع مقررات مربوط به قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه آن خواهد بود.

م - داروخانه‌ها مجاز به پیچیدن نسخه‌هایی که بدون رعایت مقررات این تبصره نوشته شده نمی‌باشند و در صورت تخلف مشمول جرائم مقرر در بند (ز) این تبصره خواهند بود.

ن - آیین‌نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان نظام پزشکی تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

کانون همکاران و مطالعات حرفه‌ای

فروش اوراق مشارکت مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) اجازه داده می‌شود برای تجهیز سرمایه در بخش مسکن مستقیماً یا از طریق بانک مسکن نسبت به انتشار و فروش اوراق مشارکت مسکن اقدام نماید. وجوه حاصل از فروش اوراق

خواهد بود.

۱ - برای بار اول جریمه معادل یک میلیون ریال

۲ - برای بار دوم تعطیل مطب یا محل کار حداکثر به مدت ۶ ماه

۳ - برای بار سوم و بعد لغو پروانه مطب یا تعطیل محل کسب به مدت یکسال

جرانم موضوع جزء «۱» فوق براساس مقررات قانون مالیاتهای مستقیم قابل مطالبه و وصول خواهد بود و در مورد تخلفات موضوع جزءهای ۲ و ۳ این بند تعقیب و اقامه دعوی علیه متخلفین نزد مراجع قضائی منوط به شکایت وزارت امور اقتصادی و دارایی است.

ح - معافیت مقرر در ماده ۱۴۰ قانون مالیاتهای مستقیم در مورد مشمولین این ماده صرفاً ناظر به ۳۰٪ دریافتی است.

ط - اشخاص مذکور در بندهای الف و ب و ج و ه این تبصره از بابت درآمد حاصل از فعالیتهای موضوع بندهای مزبور مشمول پرداخت مالیات دیگر، نخواهند شد و همچنین این دسته از مودیان از بخشودگی مقرر در ماده «۱۰۱» قانون فوق‌الذکر استفاده نخواهند کرد.

ی - در مواردی که پرداخت به اشخاص موضوع بندهای (الف) و (ب) و (ج) و (ه) این تبصره از امور مصرحه در مواد ۱۰۳ و (۱۰۴) قانون مالیاتهای مستقیم و تبصره‌های ذیل آنها باشد، باید بجای ۵٪ مالیات مقرر در این ماده کسر و براساس مقررات ماده مزبور پرداخت گردد.

ک - درآمد پزشکان فارغ‌التحصیل که

تجربه‌های برنامه‌ریزی

اجرای موارد زیر الزامی است:

۱- طرحها و پروژه‌های بزرگ تولیدی و خدماتی باید قبل از اجرا و در مرحله انجام مطالعات امکان‌سنجی و مکان‌یابی براساس الگوهای مصوب شورای عالی حفاظت محیط زیست مورد ارزیابی زیست محیطی قرار گیرد.

۲- انجام هرگونه فعالیت صنعتی و معدنی باید با در نظر گرفتن اهداف توسعه پایدار در چارچوب ضوابط استانداردهای زیست محیطی باشد.

۳- بهره‌برداری از منابع طبیعی کشور باید براساس توان بالقوه منابع محیط زیست و ظرفیت قابل تحمل محیط صورت گیرد بنحوی که ضمن بهره‌مندی صحیح از منابع طبیعی موجبات حفظ تعادل و تناسب محیط زیست فراهم شود.

۴- استفاده از انرژی در کشور باید از طریق تجدید نظر در الگوی مصرف و گسترش استفاده از انرژیهای غیرآلوده‌کننده صورت گیرد.

۵- دولت موظف است شرایط و امکانات منابع مالی لازم جهت نظارت بر اجرای صحیح موارد مذکور در این تبصره را در بودجه‌های سالانه منظور نماید.

۶- آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط سازمان حفاظت محیط زیست و با همکاری دستگاههای ذیربط تهیه و به تصویب هیات دولت می‌رسد.

بم منظور تشویق و توسعه صادرات

مزبور صرفاً به مصرف اجرای طرحهای بخش مسکن خواهد رسید و مصرف اینگونه وجوه از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی مستثنی خواهد بود. وزارت امور اقتصادی و دارایی به نمایندگی از جانب دولت باز خرید اوراق مزبور و سود متعلقه را تضمین خواهد کرد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف سه ماه از تصویب این قانون توسط وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت اقتصاد و دارایی و بانک مرکزی تهیه و به تصویب هیات دولت خواهد رسید.

ب- اوراق مشارکت، اوراق بهاداری است که به قیمت اسمی مشخص منتشر می‌شود و به سرمایه‌گذارانی که قصد مشارکت در اجرای طرحهای زیربنایی، تولیدی و ساختمانی را دارند به فروش می‌رسد. خریداران این اوراق به نسبت قیمت اسمی در سود حاصل از اجرای طرح مزبور شریک خواهند شد، خرید و فروش این اوراق مستقیماً یا از طریق اوراق بهادار مجاز می‌باشد.

گنجینه سیر و یادگزاران

رعایت ملاحظات زیست محیطی

در طول برنامه دوم کلیه فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی با رعایت ملاحظات زیست محیطی صورت گیرد و به این منظور

محصولات کشاورزی و تقویت مزیت‌های نسبی و حمایت از تولیدکنندگان کشاورزی ضمن اصلاح مقررات محدودکننده صادرات دولت موظف است:

۱- تسهیلات اعتباری ارزان قیمت را برای صادرکنندگان محصولات کشاورزی منظور نموده و مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات اعطایی فوق را تا ۲۰٪ از محل بودجه عمومی تمهید پرداخت نماید.

۲- نسبت به احداث و گسترش صنایع مرتبط با صادرات و انبارهای فنی و سردخانه‌ها و ترمینالهای صادراتی خاص محصولات کشاورزی و دامی و شیلاتی مراکز خدمات اطلاع‌رسانی و حمل و نقل و بازاریابی از طریق بخشهای عمومی و خصوصی و تعاونی اقدام نماید.

۳- برنامه بیمه محصولات فاسدشدنی کشاورزی صادراتی را به مرحله اجرا درآورد.

۴- صادرکنندگان محصولات کشاورزی را جهت جلوگیری از ایجاد رقابت‌های منفي در خارج از کشور و رعایت حداقل استانداردها بنحو مطلوب سازماندهی نماید.

بمنظور کاهش ضایعات محصولات و فرآورده‌های کشاورزی و دامی و منابع طبیعی و شیلاتی و افزایش توان تکنولوژی در تولید اینگونه محصولات و فرآورده‌ها کلیه ماشین‌آلات، ادوات، تجهیزات و لوازم یدکی و تجهیزات لازم برای ایجاد و تأسیس صنایع تبدیلی و تکمیلی و نگهداری و کارخانجات و واحدهای تولیدکننده، کالاها

و فرآورده‌های ساخته شده مورد نیاز سیستمهای آبیاری تحت فشار سیستمهای انتقال و توزیع آب و همچنین تصفیه خانه‌های آب و فاضلاب از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می‌باشند.

۱- در صورتیکه ماشین‌آلات، ادوات و تجهیزات مورد اشاره و یا بخشی از آن به تشخیص کمیته‌ای متشکل از نماینده وزارتخانه صنعتی ذیربط و وزارت کشاورزی یا جهادسازندگی نیرو و وزارت بازرگانی در داخل کشور ساخته شود از شمول این تبصره مستثنی خواهد بود.

۲- دولت موظف است کلیه شاخصهای برخورداری خدماتی، تولیدی و آموزشی و ... نظیر بهداشت و درمان، آموزش و پرورش، آموزش عالی، اشتغال و ... را در آخر برنامه دوم در کلیه شهرستانهای کشور به بالاترین نرخ برخورداری کشور در پایان سال ۷۳ برساند.

کمیسیون کار و امور اجتماعی

تحقق سیاستها و خط مشی‌های اشتغال بنده مستنظر تحقیق سیاستها و خط مشی‌های بخش اشتغال و نیروی انسانی دولت موظف است:

۱- به منظور تأمین آمار و اطلاعات کار، شامل مشخصات کارگامی، نیروی کار و مسائل مورد نیاز پایگاه اطلاعات کار را تشکیل دهد.

۲- در جهت تأمین امکانات اجتماعی

تخصیص‌های برنامه‌شده

ایجاد مرکز حمایت از مخترعین و مبتکرین کارگر اقدام نماید.
- اساسنامه‌ها و آیین‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز بندهای مزبور بنا بر پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

کمیسیون صنایع و معادن

۶۰۰ میلیارد ریال وام برای کمک به سرمایه‌گذاری‌های صنعتی

۱- سازمان برنامه و بودجه مکلف است به منظور کمک به تأمین مالی بلند مدت سرمایه‌گذاریهای صنعتی و معدنی، طی سالیانه‌های برنامه دوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی حداقل ششصد میلیارد (۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در بودجه‌های سالانه به عنوان وام بلند مدت ۱۵ ساله با نرخهای ترجیحی و یا وجوه امانی دولتی، تخصیص و در اختیار بانک صنعت و معدن قرار دهد.

ضوابط و مقررات مربوط به نحوه تخصیص این منابع به پروژه، توسط دولت تعیین خواهد شد.

۲- دولت مکلف است برای اجرای طرحهای استراتژیک و ضروری صنعتی که به لحاظ ویژگی یا حجم سرمایه‌گذاری، اجرای آنها توسط بخش خصوصی محتمل نمی‌باشد از محل منابع عمومی اقدام نماید. ضوابط مربوط به نوع پروژه با پیشنهاد

و رفاهی نیروی کار و شکوفایی استعدادهای بالقوه نیروی کار صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگران، استفاده از معادل ۱٪ مزد کارگران پرداختی توسط کارفرمایان ایجاد نماید.

۳- با توجه به سیاستهای دولت در خصوص واگذاری سهام متعلق به دولت به بخش غیردولتی و کارگران، به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود نسبت به ایجاد و اداره مؤسسه مالی جهت اعطای اعتبارات لازم برای خرید سهام کارگران اقدام نماید.

۴- در جهت ساماندهی و تنظیم سیاستهای اشتغال و امور اجتماعی نیروی کار، شورای عالی اشتغال و امور اجتماعی مرکب از رئیس جمهور بعنوان ریاست شورا، وزیر کار و امور اجتماعی به عنوان دبیر شورا، وزیر صنایع، جهادسازندگی، کشور، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و رؤسای سازمان برنامه و بودجه، اموراداری و استخدامی، تأمین اجتماعی و تربیت بدنی، یک نفر از اعضای کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلس شورای اسلامی به انتخاب کمیسیون تشکیل دهد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است در کلیه برنامه‌ها و تنظیم بودجه‌های سالیانه کشور سیاستگذاریها و مصوبات این شورا را منظور نماید.

۵- جهت سرعت بخشیدن به خودکفایی اقتصادی پروژه بخش صنعت نسبت به

وزارتخانه‌های صنعتی و تصویب شورای اقتصاد خواهد بود.

اصلاح قانون مالیاتی

۳- دولت مکلف است ظرف مدت شش ماه از زمان تصویب این قانون پیشنهاد انجام اصلاحات در قانون مالیاتی را ارائه نماید به نحوی که:

الف - سرمایه‌گذارهای تولیدی در زمینه‌های کشاورزی، صنعتی و معدنی نسبت به سایر فعالیتهای اقتصادی مورد تشویق قرار گیرند.

ب - حد نصابهای مالیات بر سود شرکتها، سود سهام و مالیات بر ارزش سهام فعالیتهای صنعتی متناسب با تعدیل اقتصادی افزایش یابد.

۴- به منظور ارتقاء کیفیت و استاندارد کردن قطعات و کالاهای صنعتی در کشور و بهره‌گیری بهینه از دستگاههای تست و کنترل، دولت موظف است تسهیلات و مشوقهای لازم جهت ایجاد و توسعه مراکز ارائه دهنده خدمات فنی، آزمایشگاهی تست و کنترل مواد، قطعات و کالاهای صنعتی را فراهم نماید. ضوابط و مقررات مربوطه با پیشنهاد وزارتخانه‌های صنعتی و مؤسسه استاندارد و تصویب هیات وزیران خواهد بود.

تأمین کلیه نیازهای وزارتخانه‌ها از منابع داخلی

۵- کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی

و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و یا تابع قانون خاص خود می‌باشند، مکلفند نیازهای خود را از تولیدات داخلی تهیه نمایند و در صورت فقدان مصنوعات داخلی با ترتیب مناقصه بین‌المللی حداقل جهت خرید عمده کالای خود را در داخل تهیه نمایند.

مدیران عامل شرکتهای دولتی باید «تمام وقت» شوند

۶- به منظور تقویت و ارتقاء مدیریت شرکتهای دولتی و ایجاد انضباط مالی بیشتر در وزارتخانه‌های مربوط، دولت موظف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، اساسنامه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکت ملی فولاد ایران، شرکت ملی صنایع مس ایران، شرکت آلومینیم، شرکت پتروشیمی، شرکت گاز، شرکت پست، شرکت مخابرات و شرکت ساتکاپ را طوری اصلاح و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال نماید که:

الف - مجمع عمومی کلیه شرکتهای دولتی مرکب از وزیر مربوطه، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان برنامه و بودجه بوده و ریاست مجمع عمومی به عهده وزیر مربوطه خواهد بود.

ب - هیأت مدیره گروههای تخصصی داخل این سازمانها و مدیر عامل شرکتهای دولتی به صورت تمام وقت و موظف انجام وظیفه نموده و استفاده از خدمات نیمه وقت

تخصص‌های برنامه‌ریزی

(۱۰۰٪) درآمد حاصل، از محل اعتباری که همه ساله به همین منظور در قانون بودجه کل کشور منظور می‌گردد، در اختیار سازمان تربیت بدنی قرار خواهد گرفت تا طبق آیین نامه‌ای که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید، برای سالم سازی عامه از طریق توسعه فضاهای ورزشی و ارائه خدمات مربوط هزینه نماید.

ب- کلیه کارخانجات صنعتی موظفند معادل ۱٪ درآمد سالیانه خود را برای توسعه فضاهای ورزشی به سازمان تربیت بدنی پرداخت نمایند.

پرداخت‌های مزبور جزء هزینه‌های قابل قبول مؤدیان مالیاتی محسوب گردیده و در غیرمراکز استانها هزینه خواهد شد.

۱۰- به منظور سودآور نمودن فعالیتهای اقتصادی و تولیدی و بالابردن کیفیت محصولات ساخت داخلی و افزایش نرخ اشتغال مولد، وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است نسبت به تأمین مهارت نیروی انسانی صنایع و پروژه‌های عمرانی از طریق شناسایی کمی و کیفی سطوح مهارتی و تربیت نیروی کار با توجه به شرایط خاص منطقه‌ای اقدام نماید.

۱۱- به منظور تقویت و ارتقاء نظام حسابرسی، شرکتهای حسابرسی خصوصی پس از تشخیص و تأیید صلاحیت توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌توانند به عنوان بازرس و حسابرس قانونی شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به

سایر مدیران و کارکنان دولتی و غیردولتی در پستهای مربوطه به هیات مدیره این شرکتهای ممنوع است:

ج- مدیرعامل سازمانها و شرکتهای فوق الذکر به پیشنهاد مجمع و حکم ریاست محترم جمهوری برای مدت پنج سال انتخاب و منصوب خواهند شد.

۷- دولت مکلف است زمین شهرکهای صنعتی مصوب و طرحهای صنعتی دولتی و مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای که جزء اراضی ملی باشند را به صورت رایگان واگذار نموده، نسبت به انتقال اسناد مالکیت آن اقدام نماید.

تدوین نظام آمار صنعتی کشور

۸- بمنظور امکان پذیر شدن ارزیابی عملکرد بخشهای مختلف و تدوین برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، سازمان برنامه و بودجه موظف است ضمن تدوین نظام آمار صنعتی کشور، برنامه‌های آمارگیری سالیانه را به نحوی تنظیم و اجراء نماید که نتایج آمارگیری هر سال حداکثر تا پایان شش ماهه اول سال بعد منتشر گردد.

مالیات از سیگار

۹- الف- اجازه داده می‌شود مبلغ پنج (۵) ریال از هر نخ سیگار وارداتی و تولید داخلی دریافت شود و به حساب درآمد عمومی کشور واریز گردد. صددرصد

دولت و بخش خصوصی عمل نمایند. آیین نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

۱۲- سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی موظف است پنج درصد (۵٪) قیمت فروش اموال تملیکی را از خریداران دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. صد در صد (۱۰۰٪) درآمد حاصل، از محل اعتباری که همه ساله در قانون بودجه کل کشور منظور می‌گردد، در اختیار سازمان تربیت بدنی قرار خواهد گرفت تا طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید، برای سالم‌سازی عامه از طریق توسعه فضاهای ورزشی و ارائه خدمات مربوطه، هزینه نماید.

اختصاص ۴۰٪ بودجه مقابله با تهاجم فرهنگی به سازمان تربیت بدنی
۱۳- با توجه به اینکه ورزش عامل بسیار مؤثر و عملی در مقابله با تهاجم فرهنگی می‌باشد، (۴۰٪) از بودجه تهاجم فرهنگی در هر سال به سازمان تربیت بدنی اختصاص می‌یابد.

۱۴- دولت موظف است در طول برنامه پنج ساله با پایدار نمودن بودجه مناسب در لایحه بودجه سنواتی نسبت به پرداخت هدیه ایشار (۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال) به آن دسته از خانواده محترم شهدا که دریافت نکرده‌اند، اقدام نماید.

گسترش گازرسانی با منابع مالی خارجی
۱۵- دولت موظف است در طول سه سال اول برنامه با جذب حدود شش میلیارد دلار منابع مالی خارجی در استحصال، پالایش و گسترش شبکه گازرسانی کشور با فوریت سرمایه‌گذاری نموده و با کامل نمودن آن، مصرف سوخت را حداقل به نصف تقلیل و آن را با گاز جایگزین نماید. بازپرداخت ایسن وام از مسجل صرفه‌جوییهای مصرف فرآورده‌های نفتی پالایشگاههای داخلی تأمین خواهد شد.

چهار شیفته کردن واحدهای تولیدی و خدماتی

۱۶- بمنظور استفاده بهینه از سرمایه‌گذاریها و بالابردن اشتغال و تولید ناخالص ملی دولت موظف است زمینه چهار شیفته کردن واحدهای تولیدی و خدماتی را در حد امکان فراهم آورد تا آن واحدها بتوانند ۳۶۰ روز در سال به تولید و خدمات مشغول باشند.

هرگونه توافق بین کارگر و کارفرما که مقررات بهداشت و حفاظت فنی، بیمه اجباری و موافقتنامه‌های بین‌المللی کار را نقض نکند، محترم شمرده شده و لازم‌الرعایه می‌گردد.

گنجینه (ن) نفت

- برای نظارت هرچه بیشتر در امر فروش و خرید کالاهای مورد نیاز شرکتهای نفت و

تجربہ‌های برنامه‌دهی

انرژی و وزیرای مکن، راه و ترابری،
کشاورزی و جهاد خواهند بود.

□□□

گاز و پتروشیمی دو نفر از نمایندگان عضو
کمیسیون امور نفت به پیشنهاد کمیسیون
امور نفت و تصویب مجلس انتخاب
می‌گردند.

تشکیل شورای عالی انرژی

- به منظور ایجاد هماهنگی در امور
انرژی تولید و مصرف انرژی، سیاست
گذاری در صرفه‌جویی انرژی، ایجاد
هماهنگی در سرمایه‌گذاری، بخش‌های
مختلف مرتبط با انرژی، اعمال نظارت بر
حفظ و توالی و تسلسل لازم در اجرای
پروژه‌های مختلف، شورای عالی انرژی با
ترکیب ذیل تشکیل می‌گردد.

۱- رئیس جمهور (رئیس شورا)

۲- وزیر نفت

۳- وزیر نیرو

۴- وزیر صنایع

۵- وزیر اقتصاد و دارایی

۶- رئیس سازمان برنامه و بودجه

۷- رئیس سازمان انرژی اتمی

۸- سه نفر از نمایندگان مجلس شورای

اسلامی به عنوان ناظر از کمیسیونهای نفت،

نیرو، صنایع (هرکدام یک نفر) با انتخاب

کمیسیون مربوطه و تصویب مجلس شورای

اسلامی

رئیس این شورا کمیته‌ای به عنوان کمیته

صرفه‌جویی در انرژی تعیین می‌نماید که

وظایف آن بعداً تعریف خواهد شد. اعضای

این کمیته علاوه بر اعضای شورای عالی